

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

05 נובמבר 2009

ת"א 49650-08 גולן רבקה נ' מועצה מקומית קרני - שומרון ואח'
בש"א 182718/08

1

בפני כב' השופט יונה אטדגי

המבקשים
(הנתבעים 1-3)
1. מועצה מקומית קרני שומרון
2. הרצל בן ארי
3. גיורא ראובני
ב"כ עוה"ד נירה דרור-לזר ושחר יובל

נגד

המשיבה
(התובעת)
רבקה גולן
ב"כ עו"ד גיל קריספין

פסק דין חלקי

2

3

רקע

4

1. המשיבה שכרה בעבר מחברת מבני תעשייה מספר נכסים באזור התעשייה בקרני שומרון.

5

המבקשת 1 (להלן – המועצה) חייבה את המשיבה בתשלומי ארנונה בגין אותם נכסים, אך

6

המשיבה טענה כי לא חלה עליה החובה לשלם כיוון שלא החזיקה בנכסים בשנים שחויבו

7

באותם תשלומים.

8

לאחר שהמשיבה עמדה בסירובה, עיקלה המועצה מטלטלין של המשיבה והעמידה אותם

9

למכירה.

10

המכירה בוצעה באמצעות חברת אביה שירותי אחסנה בע"מ והמטלטלין נמכרו בסכום של

11

4,500 ₪ בלבד.

12

אין חולק, שהמטלטלין נמכרו בסכום שהוא פחות בהרבה משווים כפי שהוערך על ידי

13

המועצה עצמה, כ- 106,000 ₪.

14

המועצה טוענת, כי שווים לצורך מכירה הוא כ- 50,000 ₪ בלבד, ובעקבות זאת הגישה

15

תביעה כנגד חברת אביה בסכום זה.

16

המשיבה טוענת כי שווים האמיתי של המטלטלין היה כ- 230,000 ₪, וסכום זה הוא הנתבע

17

על ידה במסגרת תביעה זו.

18

19

2. התביעה הוגשה נגד המועצה ונגד ראש המועצה וגזברה במועדים הרלבנטיים, המבקשים 2

20

ו-3. כן תבעה המשיבה את שאלתיאל פנחס (הנתבע 4 בתביעה), ששימש באותה עת קבלן

21

הוצאה לפועל.

22

עילת התביעה היא רשלנות, ובתביעתה (בסעיף 16) מפרטת המשיבה שורה ארוכה של מעשי

23

הרשלנות שנעשו על ידי הנתבעים, או מי מהם.

24

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

05 נובמבר 2009

ת"א 49650-08 גולן רבקה נ' מועצה מקומית קרני - שומרון ואח'
בש"א 182718/08

3. בקשה זו הוגשה מטעם המועצה לפי סעיף 7ג' לפקודת הנזיקין [נוסח חדש] (להלן – הפקודה), לקבוע כי מתקיימים תנאי החסינות לפי סעיף 7א' לפקודה על המעשים המיוחסים למבקשים 2 ו-3 בתביעה זו. המשיבה מתנגדת לבקשה, ולהלן אתיחס לטענות הצדדים בנדון.
- חסינות עובד הציבור - דיון כללי ופרטני
4. המבקשים 2 ו-3 שהיו עובדי המועצה בזמנים הרלבנטים לתביעה זו הינם עובדי ציבור, כהגדרתם בסעיף 7 לפקודה.
- חסינות עובד ציבור מפני תביעה בנזיקין קבועה בסעיף 7א(א) לפקודה:
- ”לא תוגש תובענה כנגד עובד ציבור על מעשה שעשה תוך כדי מילוי תפקידו השלטוני כעובד ציבור המקום אחריות בנזיקין; הוראה זו לא תחול על מעשה כאמור שנעשה ביוזעין מתוך כוונה לגרום נזק או בשוויון נפש לאפשרות גרימתו במעשה כאמור”.*
- מטרת חקיקתו של סעיף זה שנעשתה בתיקון פקודת הנזיקין (מס' 10) (אחריות עובדי הציבור), תשס"ג-2003 היתה להרחיב את חסינותם של עובדי הציבור, בהיותם חשופים לסיכוני אחריות עקב אפשרות ההיזק הנרחבת של הרשות ובהיותם חשופים ללחצים בדרך של הגשת תביעות אישיות בלתי מוצדקות או איום בהגשת תביעות כאלה, דבר העלול להשפיע על תפקודם ולשבש את פעילותה של הרשות הציבורית (מתוך דברי ההסבר להצעת חוק לתיקון הני"ל, הצעת חוק הממשלה 6, מיום כ"ד בחשוון התשס"ג, 30.10.02, עמ' 134-135, וראו: בר"ע (ת"א) 1934/07 מדינת ישראל המשרד לאיכות הסביבה נ' מרדכי ספוז'ניקוב בע"מ, החלטת כב' השופטת גנות מיום 17.12.07, עמ' 6; ת.א. (שלום חיפה) 4831/08 אלחדף נ' פרץ, כב' השופטת אריקה פריאל, פסק דין חלקי מיום 31.8.09, סעיף 26, פורסמו שניהם בנבו).
5. כתב התביעה שבפנינו, והוא הקובע לענין הנדון בבקשה זו, אינו מייחס למבקשים 2 ו-3 *”מעשה שנעשה ביוזעין או מתוך כוונה לגרום נזק או בשוויון נפש לאפשרות גרימתו במעשה כאמור”*, אלא מעשי רשלנות בלבד.
- כתב התביעה גם אינו מייחס כל מעורבות אישית של המבקשים 2 ו-3 בכל הפרשיה המתוארת, ואפילו אם המשיבה תצליח להוכיח את רשלנותם, כמי שאחראים על כל פעולות הטלת הארנונה וגבייתה בתחומי המועצה, לא יהא בכך כדי להוכיח אותה *”כוונה לגרום נזק”* או אותו *”שוויון נפש לאפשרות גרימתו”*, היינו: אותה אחריות אישית ומיוחדת הנדרשת על פי סעיף 7א(א) לפקודה כדי להסיר מהם את החסינות הנתונה להם.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

05 נובמבר 2009

ת"א 49650-08 גולן רבקה נ' מועצה מקומית קרני - שומרון ואח'
בש"א 182718/08

- 1 רק בתגובתה של המשיבה לבקשה מובאת שורה סתמית (בסעיף 6), לפיה, "המשיבים
2 עושים שימוש בסמכויות השלטוניות אשר ניתנו להם כדי להתנקם בתובעת בשל סכסוך
3 אישי שיש להם עם בעלה מר גולן אבי".
- 4 לא זו בלבד שטענה זו לא לוותה בתצהיר תומך, ולא פורט בה מהו אותו סכסוך, מתי הוא
5 נוצר, מי מעורב בו ומה הקשר שלו לענייננו, אלא גם שזכרה של טענה זו לא הובא בכתב
6 התביעה, שממנו יש ללמוד את עילת התביעה כנגד המבקשים.
- 7
- 8 האבחנה בין הסדרי החסינות לעובד מדינה ולעובד רשות ציבורית
- 9 6. טוענת המשיבה בתגובתה, כי "החלטת הרשות ליתן חסינות לעובד ציבור הינה החלטה
10 מינהלית וככזו היא נתונה לביקורת שיפוטית של הערכאה המבררת על פי כללי המשפט
11 המינהלי".
- 12 בהקשר זה טוענת עוד המשיבה, כי "הודעת החסינות" של המועצה לא נערכה על פי הטופס
13 שנקבע לכך בתקנות הנזיקין (אחריות עובדי ציבור), התשס"ו-2006, וכי הודעה זו לא
14 נומקה על ידה.
- 15 כל הטענות האלה דינן להידחות, כיוון שהמשיבה לא השכילה לאבחן בין הסדרי החסינות
16 השונים הקבועים בפקודה ל"עובד מדינה" ול"עובד רשות ציבורית", כמפורט להלן.
- 17
- 18 8. הסדר החסינות לעובד מדינה נקבע בסעיף 7ב' לפקודה.
- 19 על פי הסדר זה, משהוגשה תביעה נגד עובד מדינה על מעשה שנעשה בעת מילוי תפקידו
20 כעובד מדינה, המדינה "מודיעה" לבית המשפט על קיומה של חסינות לפי סעיף 7א.
21 עם קבלת הודעת המדינה כאמור, "ברירת המחדל" של בית המשפט היא דחיית התביעה
22 כנגד העובד. רק אם לאחר שהתקבלה הודעת המדינה כאמור או אם לא התקבלה הודעה
23 כאמור, פונה התובע לבית המשפט ומבקש ממנו לקבוע שלא התקיימו תנאי החסינות לפי
24 סעיף 7א, אזי מתחיל בית המשפט את בדיקתו בשאלת התקיימותם או אי התקיימותם של
25 תנאי החסינות.
- 26 כיוון שהיוזמה הראשונית להכריז על קיומה של החסינות הינה של המדינה, ממילא מוסמך
27 בית המשפט להעביר יוזמה זו של המדינה תחת ביקורתו המינהלית, כפי שנקבע בפסיקה
28 (ספוז'ניקוב הני"ל, עמ' 5. לסקירת הפסיקה בענין זה, ראה פסק דינה של כב' השופטת
29 שירלי רנר ב-ת.א. (שלום י-ם) 9017/06, בש"א 8237/06 אוחנה נ' אסיס (2008), פורסם
30 (בנבו), בסעיף 7).
- 31
- 32 9. הסדר החסינות הקבוע בפקודה לעובד רשות ציבורית, ובכלל זה כאמור לעיל לעובד רשות
33 מקומית, שונה, והוא קבוע בסעיף 7ג' לפקודה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

05 נובמבר 2009

ת"א 49650-08 גולן רבקה נ' מועצה מקומית קרני - שומרון ואח'
בש"א 182718/08

- 1 בהסדר זה הרשות הציבורית אינה מחליטה ואינה מודיעה על דבר החסינות, אלא היא
2 רשאית לפנות לבית המשפט כדי שיקבע שמתקיימים תנאי החסינות. גם העובד רשאי לפנות
3 לבית המשפט בבקשה דומה.
4 עם קבלת בקשה כאמור, דן בית המשפט ישירות בשאלת התקיימותם או אי התקיימותם
5 של תנאי החסינות.
6 נמצא, כי בתביעה המוגשת נגד עובד רשות מקומית, לא מתעורר כלל הצורך בבחינה
7 מינהלית של החלטה או הודעה של הרשות בדבר החסינות, מהטעם הפשוט שלא קיימת כל
8 החלטה או הודעה כזו.
9
10 עקב אבחנה זו גם ההנמקה הנדרשת בפנייתה של המדינה ובפנייתה של הרשות הציבורית
11 לבית המשפט שונה.
12 המדינה נדרשת לנמק את החלטתה/הודעתה להכריז על חסינותו של העובד, שהרי כאמור
13 תוצאתה המיידית של ההודעה, בהעדר פניה של התובע, היא דחיית התביעה כנגד אותו
14 עובד.
15 לפיכך, הנמקה זו צריכה מידה רבה יותר של שכנוע והיא נדרשת לעמוד בכל אמות המידה
16 המינהליות של סבירות, הגינות, נוהל תקין וכיו"ב.
17 הרשות, לעומת זאת, מנמקת את בקשתה, כפי שמנומקת כל פניה לבית המשפט. כמובן,
18 שעל הפניה להיות מנומקת ומפורטת, ככל פניה שמיועדת לשכנע את בית המשפט להיעתר
19 לבקשתה, אך עצם הפניה לא קבעה דבר על חסינותו של העובד ובית המשפט מוסמך לקבל
20 את הבקשה או לדחותה.
21
22 בהתחשב באבחנה זו נקבעו גם תקנות פרוצדורליות שונות בתקנות הנזיקין (אחריות עובדי
23 **ציבור**), **התשס"ו-2006** לעובד מדינה מחד (פרק ג') ולעובד רשות ציבורית מאידך (פרק ד'),
24 כאשר הודעת המדינה על ההכרה בחסינותו של העובד נדרשת לפירוט ולנימוק רבים יותר
25 והיא צריכה להיעשות על טופס מיוחד שנקבע לכך. בקשת הרשות הציבורית, לעומת זאת,
26 אינה חייבת פירוט מיוחד ואינה צריכה להיעשות על טופס מיוחד.
27 אמנם, גם בקשה של רשות ציבורית לבית המשפט לקבוע כי התקיימו תנאי החסינות לעובד
28 שלה, יכולה להיות מוגשת רק לאחר קבלת אישור של יועצה המשפטי.
29
30 היישום בענייננו
31 יישום האבחנה דלעיל מעלה, כי לא נפל כל פגם בבקשתה של המועצה.
32 היא הוגשה כפי שמוגשת כל בקשה לבית המשפט, תוך פירוט הנימוקים ובצירוף תצהיר, וכן
33 צורף אליה אישורה של היועצת המשפטית עו"ד נירה דרור-לזר.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

05 נובמבר 2009

ת"א 49650-08 גולן רבקה נ' מועצה מקומית קרני - שומרון ואח'
בש"א 182718/08

1 למעלה מן הצורך אוסיף, כי גם אם היינו בוחנים את פניית המועצה בכלים מינהליים וגם
2 אם היינו דורשים אותו נימוק מיוחד הנדרש בהודעה של המדינה על התקיימותם של תנאי
3 החסינות, אני סבור שלא היינו מוצאים כל פגם בפניה זו.
4 כאמור לעיל, התביעה אינה מגלה כל עילה שתצדיק הסרת החסינות המוקנית למבקשים 2
5 ו-3 לפי סעיף 7א' לפקודה.
6 בקשת המועצה נומקה היטב, נתמכה בתצהיריהם של שני המבקשים, והמשיבה לא הצביעה
7 על כל פגם מינהלי שנפל בפניית המועצה.

התוצאה

8
9
10 13. בקשת המועצה מתקבלת, ואני קובע כי התקיימו כלפי המבקשים 2 ו-3 תנאי החסינות לפי
11 סעיף 7א' לפקודת הנזיקין [נוסח חדש].
12 בהתאם לכך, אני מורה על דחיית התביעה כלפי הנתבעים 2 ו-3.

13
14 14. התביעה כלפי הנתבעת 1 וכן כלפי הנתבע 4 תמשיך להתברר.
15 הנתבעים 1 ו-4 יגישו כתב הגנה בתוך 30 יום.
16 **נקבע לקדם משפט נוסף ליום 21.12.09 שעה 08:30.**

בענין ההוצאות:

17
18
19 15. באופן עקרוני אני סבור כי אין לפסוק הוצאות בגין דחיית תביעה כלפי עובד ציבורי בעקבות
20 קביעה על התקיימות תנאי החסינות לפי סעיף 7א' לפקודה, כיוון שמשמעות קביעה זו הינה
21 למעשה העברת נטל האחריות מאותו עובד למעבידו, המדינה או הרשות הציבורית, כמובא
22 בדברי ההסבר הנ"ל (עמ' 134).
23 נמצא, שפסיקת ההוצאות צודק שהיא תיעשה רק לאחר הכרעה סופית בתביעה בין התובע
24 ובין המדינה/הרשות הציבורית.
25 לפיכך אין צו להוצאות.

26
27 ניתן היום, י"ח חשוון תש"ע, 05 נובמבר 2009, בהעדר הצדדים.
28

יונה אטדגי, שופט

29
30
31

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

05 נובמבר 2009

ת"א 49650-08 גולן רבקה נ' מועצה מקומית קרני - שומרון ואח'
בש"א 182718/08

- 1
- 2
- 3